

UBÓJ RYB W ŚWIETLE PRZEPISÓW PRAWA

LEK. WET. IZABELA HANDWERKER

AKTY PRAWNE ODNOSZĄCE SIĘ DO UBOJU RYB

- ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 1099/2009 Z DNIA 24 WRZEŚNIA 2009 R. W SPRAWIE OCHRONY ZWIERZĄT PODCZAS ICH UŚMIERCANIA
- USTAWA Z DNIA 21 SIERPNIĄ 1997 R. O OCHRONIE ZWIERZĄT

DODATKOWE WYTYCZNE OKREŚLAJĄCE METODY UBOJU RYB:

- KODEKS ZDROWIA ZWIERZĄT WODNYCH (AQUATIC CODE) WOAĦ – WORLD ORGANIZATION FOR ANIMAL HEALTH
- WYTYCZNE GŁÓWNEGO LEKARZA WETERYNARII

PRIORYTET W POSTĘPOWANIU

- ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 1099/2009 Z DNIA 24 WRZEŚNIA 2009 R. W SPRAWIE OCHRONY ZWIERZĄT PODCZAS ICH UŚMIERCANIA
- (2) PODMIOTY GOSPODARCZE LUB WSZELKIE OSOBY ZWIĄZANE Z UŚMIERCANIEM ZWIERZĄT POWINNY PODEJMOWAĆ WSZELKIE KONIECZNE DZIAŁANIA, ABY UNIKNAĆ ZADAWANIA BÓLU I ZMINIMALIZOWAĆ NIEPOKÓJ I CIERPIENIE ZWIERZĄT W TRAKCIE UBOJU LUB UŚMIERCANIA, UWZGLĘDNIAJĄC PRZY TYM NAJLEPSZE PRAKTYKI W TEJ DZIEDZINIE I METODY DOZWOLONE NA MOCY NINIEJSZEGO ROZPORZĄDZENIA.
- (4) DOBROSTAN ZWIERZĄT JEST WARTOŚCIĄ WSPÓLNOTOWĄ, OCHRONA ZWIERZĄT PODCZAS UBOJU LUB UŚMIERCANIA JEST KWESTIĄ WAŻNĄ DLA SPOŁECZEŃSTWA, KTÓRA WPŁYWA NA NASTAWIENIE KONSUMENTÓW DO PRODUKTÓW ROLNYCH. **PONADTO POPRAWA OCHRONY ZWIERZĄT PODCZAS UBOJU PRZYCZYNIĄ SIĘ DO PODNIESIENIA JAKOŚCI MIĘSA I POŚREDNIO MA POZYTYWNY WPŁYW NA BEZPIECZEŃSTWO PRACY W RZEŹNIACH.**

OCHRONA ZWIERZĄT

USTAWA Z DNIA 21 SIERPNIĄ 1997 R. O OCHRONIE ZWIERZĄT :

- USTAWA REGULUJE POSTĘPOWANIE ZE ZWIERZĘTAMI KRĘGOWYMI
(W TYM PRZEPISY KARNE)
- ZWIERZĘ, JAKO ISTOTA ŻYJĄCA, ZDOLNA DO ODCZUWANIA CIERPIENIA, NIE JEST RZECZĄ. CZŁOWIEK JEST MU WINIEN POSZANOWANIE, OCHRONĘ I OPIEKĘ.

DEFINICJE

- **"UBÓJ"** OZNACZA UŚMIERCENIE ZWIERZĄT PRZEZNACZONYCH DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI;
- **"UŚMIERCANIE"** OZNACZA KAŻDY CELOWO WYWOŁANY SZEREG CZYNNOŚCI, KTÓRY POWODUJE ŚMIERĆ ZWIERZĘCIA;
- **"OGŁUSZANIE"** OZNACZA KAŻDY CELOWO WYWOŁANY SZEREG CZYNNOŚCI, KTÓRY BEZBOLEŚNIE POWODUJE UTRATĘ PRZYTOMNOŚCI I WRAŻLIWOŚCI NA BODŹCE, W TYM KAŻDY SZEREG CZYNNOŚCI POWODUJĄCY NATYCHMIASTOWĄ ŚMIERĆ;
- **"OGŁUSZANIU ZWIERZĘCIA"** - ROZUMIE SIĘ PRZEZ TO METODĘ PROFESJONALNEGO CAŁKOWITEGO WYŁĄCZENIA ŚWIADOMOŚCI ZWIERZĘCIA, TRWAJĄCEGO AŻ DO JEGO ŚMIERCI; (UOZ)

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 1099/2009 Z DNIA 24 WRZEŚNIA 2009 R. W SPRAWIE OCHRONY ZWIERZĄT PODCZAS ICH UŚMIERCANIA

- ARTYKUŁ 1

- PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA:

W ODNIESIENIU DO RYB ZASTOSOWANIE MAJĄ JEDNAK JEDYNIENIE WYMOGI USTANOWIONE W ART. 3 UST. 1:

ARTYKUŁ 3

WYMOGI OGÓLNE DOTYCZĄCE UŚMIERCANIA I DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z UŚMIERCANIEM

1. PODCZAS UŚMIERCANIA I DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z UŚMIERCANIEM ZWIERZĘTOM OSZCZĘDZA SIĘ WSZELKIEGO NIEPOTRZEBNEGO BÓLU, NIEPOKOJU LUB CIERPIENIA.

KODEKS ZDROWIA ZWIERZĄT WODNYCH (AQUATIC CODE)

- OGÓLNA ZASADĄ JEST, ŻE RYBY HODOWLANE NALEŻY OGŁUSZYĆ PRZED UŚMIERCENIEM, **A METODA OGŁUSZANIA POWINNA ZAPEWNIĄĆ NATYCHMIASTOWĄ I NIEODWRACALNĄ UTRATĘ PRZYTOMNOŚCI.** JEŻELI OGŁUSZENIE NIE JEST NIEODWRACALNE, RYBĘ NALEŻY ZABIĆ PRZED ODZYSKANIEM PRZYTOMNOŚCI,
- OSOBY ZAJMUJĄCE SIĘ OBRÓBKĄ, OGŁUSZANIEM I ZABIJANIEM RYB ODGRYWAJĄ WAŻNĄ ROLĘ W ICH DOBROSTANIE. **PERSONEL ZAJMUJĄCY SIĘ RYBAMI W CELU OGŁUSZENIA I UŚMIERCENIA POWINIEN MIEĆ DOŚWIADCZENIE I KOMPETENCJE W OBCHODZENIU SIĘ Z RYBAMI ORAZ ROZUMIEĆ WZORCE ZACHOWANIA, A TAKŻE PODSTAWOWE ZASADY NIEZBĘDNE DO WYKONYWANIA SWOICH ZADAŃ.** NIEKTÓRE METODY OGŁUSZANIA I ZABIJANIA MOGĄ STWARZAĆ RYZYKO DLA PERSONELU; DLATEGO TEŻ SZKOLENIE POWINNO OBEJMOWAĆ WPŁYW WSZELKICH STOSOWANYCH METOD NA BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENĘ PRACY.

USTAWA O OCHRONIE ZWIERZĄT - ART. 33. WARUNKI UŚMIERCANIA ZWIERZĄT

1A. UŚMIERCANIE ZWIERZĄT MOŻE
ODBYWAĆ SIĘ **WYŁĄCZNIE W SPOSÓB
HUMANITARNY** POLEGAJĄCY NA
ZADAWANIU PRZY TYM MINIMUM
CIERPIENIA FIZYCZNEGO I
PSYCHICZNEGO.

ZABRANIA SIĘ :

2) UBOJU LUB UŚMIERCANIA ZWIERZĄT
KRĘGOWYCH PRZY UDZIALE DZIECI LUB W
ICH OBECNOŚCI

KODEKS ZDROWIA ZWIERZĄT WODNYCH (AQUATIC CODE)

METODY OGŁUSZANIA I ZABIJANIA

- PRZY WYBORZE METODY NALEŻY UWZGLĘDNIĆ INFORMACJE DOTYCZĄCE KONKRETNIEGO GATUNKU,
- CAŁY SPRZĘT DO OBSŁUGI, OGŁUSZANIA I UŚMIERCANIA POWINIEN BYĆ ODPOWIEDNIO KONSERWOWANY I OBSŁUGIWANY; NALEŻY GO REGULARNIE TESTOWAĆ, ABY UPEWNIĆ SIĘ, ŻE JEGO DZIAŁANIE JEST ODPOWIEDNIE.
- NIEZBĘDNY JEST ZAPASOWY SYSTEM OGŁUSZANIA.
- KAŻDA RYBA ŹLE OSZOŁOMIONA LUB ODZYSKUJĄCA PRZYTOMNOŚĆ PRZED ŚMIERCIĄ POWINNA ZOSTAĆ JAK NAJSZYBCIEJ PONOWNIE OGŁUSZONA
- **ZALECANE METODY OGŁUSZANIA RYB: MECHANICZNA I ELEKTRYCZNA**

KODEKS ZDROWIA ZWIERZĄT WODNYCH (AQUATIC CODE)

- SKUTECZNOŚĆ OSZOŁOMIENIA NALEŻY ZWERYFIKOWAĆ NA PODSTAWIE BRAKU PRZYTOMNOŚCI.
- OZNAKI PRAWIDŁOWEGO OSZOŁOMIENIA OBEJMUJĄ
 - i) UTRATĘ RUCHU CIAŁA I RUCHU ODDECHOWEGO (UTRATA AKTYWNOŚCI OCZU);
 - ii) UTRATA WZROKOWEJ ODPOWIEDZI WYWOŁANEJ (VER);
 - iii) UTRATA ODRUCHU PRZEDSIONKOWO-OCZNEGO (PRZEWRAĆCIE OCZAMI).

KODEKS ZDROWIA ZWIERZĄT WODNYCH (AQUATIC CODE)

MECHANICZNE METODY OGŁUSZANIA

OGŁUSZENIE PROSTE - **UDAROWE** POLEGA NA MOCNYM I DOKŁADNYM UDERZENIU W GŁOWĘ WYWOŁUJĄCE POWAŻNE USZKODZENIE MÓZGU. OGŁUSZENIE MECHANICZNE MOŻNA PRZEPROWADZIĆ ZA POMOCĄ ODPOWIEDNIEGO URZĄDZENIA „RĘCZNEGO” - PAŁKA LUB PRZY UŻYCIU URZĄDZEŃ BOLCOWYCH (PENETRUJĄCYCH/NIEPENETRUJĄCYCH) – RADICAL

METODA WSKAZANA PRZY UBOJU RYB KARPIOWATYCH.

UTRATA PRZYTOMNOŚCI PO OGŁUSZENIU MECHANICZNYM JEST NA OGÓŁ NIEODWRACALNA, JEŚLI ZOSTANIE PRAWIDŁOWO ZASTOSOWANA. W PRZYPADKACH, GDY UTRATA PRZYTOMNOŚCI JEST PRZEJŚCIOWA, RYBY NALEŻY ZABIĆ PRZED ODZYSKANIEM PRZYTOMNOŚCI.

KODEKS ZDROWIA ZWIERZĄT WODNYCH (AQUATIC CODE)

- **ELEKTRYCZNE METODY OGŁUSZANIA**

- OGŁUSZANIE ELEKTRYCZNE POLEGA NA PRZYŁOŻENIU PRĄDU ELEKTRYCZNEGO O WYSTARCZAJĄCEJ SILE I CZASIE TRWANIA ORAZ ODPOWIEDNIEJ CZĘSTOTLIWOŚCI, ABY SPOWODOWAĆ NATYCHMIASTOWĄ UTRATĘ PRZYTOMNOŚCI RYBY. NAJISTOTNIEJSZE JEST USTALENIE PARAMETRÓW PRĄDU ELEKTRYCZNEGO, (MINIMALNE NATĘŻENIE, MINIMALNE NAPIĘCIE I MAKSYMALNA CZĘSTOTLIWOŚĆ) ABY ZAPEWNIĆ PRAWDIŁOWE OGŁUSZENIE.
- **METODA WSKAZANA PRZY UBOJU RYB ŁOSOSIOWATYCH**
- ELEKTRYCZNE URZĄDZENIE OGŁUSZAJĄCE POWINNO BYĆ SKONSTRUOWANE I STOSOWANE Z MYŚLĄ O KONKRETNYM GATUNKU RYB I ICH ŚRODOWISKU.
- UTRATA PRZYTOMNOŚCI PO OGŁUSZENIU ELEKTRYCZNYM MOŻE BYĆ ODWRACALNA. TAKICH PRZYPADKACH RYBY NALEŻY ZABIĆ PRZED ODZYSKANIEM PRZYTOMNOŚCI.
- RYBY POWINNY BYĆ TRZYMANE POD POWIERZCHNIĄ WODY, PRĄD ELEKTRYCZNY W ZBIORNIKU LUB KOMORZE OGŁUSZAJĄCEJ POWINIEN BYĆ RÓWNOMIERNY.

SPRZEDAŻ DETALICZNA RYB

SB

Ryba żywa, zabita,
oczyszczona z łusek

Ryba patroszona

Tuszka (ryba patroszona,
odgłowiona, odpłetwiona)

dzwonka

filet

Filet nacinany

Ryby lub elementy wędzone,

RHD

WYTYCZNE GLW

GŁÓWNY LEKARZ WETERYNARII ZALECA, ABY SPRZEDAŻ RYB ODBYWAŁA SIĘ WYŁĄCZNIE PO UPRZEDNIM ICH UŚMIERCENIU.

1. ZALECENIA DOTYCZĄCE UŚMIERCANIA RYB W PUNKTACH SPRZEDAŻY DETALICZNEJ

- UŚMIERCANIE RYB POWINNO ODBYWAĆ SIĘ W SPOSÓB HUMANITARNY, UWZGLĘDNIAJĄCY SPECYFIKĘ TEJ GROMADY KRĘGOWCÓW. ZGODNIE Z RAPORTEM EFSA DO HUMANITARNYCH METOD OGŁUSZENIA RYB NALEŻĄ METODY MECHANICZNA I ELEKTRYCZNA.
- **METODA** - UDERZENIE W CZĘŚĆ CZOŁOWĄ CZASZKI LUB PODDANIE DZIAŁANIU PRĄDU ELEKTRYCZNEGO POWODUJĄCE UTRATĘ PRZYTOMNOŚCI W POŁĄCZENIU Z USZKODZENIEM OŚRODKOWEGO UKŁADU NERWOWEGO LUB PRZERWANIEM RDZENIA KRĘGOWEGO ALBO DEKAPITACJĄ.
- **MIEJSCE** - WYDZIELONE POMIESZCZENIE LUB MIEJSCE NP. ZA PARAWANEM, PRZENOŚNĄ ŚCIANKĄ LUB INNYM ELEMENTEM PUNKTU SPRZEDAŻY ALBO NAMIOTU ZEWNĘTRZNEGO, KTÓRY CAŁKOWICIE ZAPOBIEGA UDZIAŁOWI OSÓB POSTRONNYCH.

WYTYCZNE GLW

2. ZALECENIA DOTYCZĄCE PERSONELU

- UKOŃCZONE 18 LAT,
- DOŚWIADCZENIE PRZY HODOWLI I/LUB CHOWIE RYB ALBO ODBYTE SZKOLENIE Z ZAKRESU DOBROSTANU, OGŁUSZANIA I UŚMIERCANIA RYB (NP. SZKOLENIE STANOWISKOWE)
- W PRZYPADKU DYSTRYBUCJI RYB W UDZIAŁEM POŚREDNIKA, ZAPEWNIĄ ON ABY SPRZEDAWCA KOŃCOWY BYŁ PRZESZKOLONY Z ZAKRESU DOBROSTANU, OGŁUSZANIA I UŚMIERCANIA RYB.
- BASENY - SZCZELNE, O GŁADKICH ŚCIANACH I GŁADKO ZAKOŃCZONYCH KRAWĘDZIACH,
- WODA - CZYSTA, NATLENOWANA LUB NAPOWIETRZANA; WYMIANA 1/3 OBJĘTOŚCI WODY BASENU CO 12 GODZIN,
- ZAGĘSZCZENIE - MAKSYMALNE ZAGĘSZCZENIE PRZY STOSOWANIU NATLENOWANIA WODY 1 KG MASY RYBY/L WODY,
- OPTYMALNA TEMP. WODY 4 - 6 °C MAX 10 °C,
- RYBY BEZ WIDOCZNYCH USZKODZEŃ - RYBY, KTÓRE POSIADAJĄ RANY I INNE USZKODZENIA CIAŁA POWINNY BYĆ UŚMIERCANE NIEZWŁOCZNIE PO PRZYBYCIU DO SKLEPU.

ART. 6. USTAWY O OCHRONIE ZWIERZĄT

1. ZABRANIA SIĘ ZABIJANIA ZWIERZĄT, Z WYJĄTKIEM:

2) POŁOWU RYB ZGODNIE Z PRZEPISAMI O RYBOŁÓWSTWIE I RYBACTWIE ŚRÓDLĄDOWYM,

3) KONIECZNOŚCI BEZZWŁOCZNEGO UŚMIERCENIA,

9) UŚMIERCANIA ZWIERZĄT NALEŻĄCYCH DO:

A) INWAZYJNYCH GATUNKÓW OBCYCH STWARZAJĄCYCH ZAGROŻENIE DLA UNII

PRZEPISY KARNE – USTAWA O OCHRONIE ZWIERZĄT

ART. 35 KTO ZABIJA, UŚMIERCA ZWIERZĘ ALBO DOKONUJE UBOJU ZWIERZĘCIA Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW ART. 6 UST. 1, ART. 33 LUB ART. 34 UST. 1-4

PODLEGA KARZE POZBAWIENIA **WOLNOŚCI DO LAT 3.**

1A. TEJ SAMEJ KARZE PODLEGA TEN, KTO ZNĘCA SIĘ NAD ZWIERZĘCIEM.

- 2. JEŻELI SPRAWCA CZYNU OKREŚLONEGO W UST. 1 LUB 1A DZIAŁA ZE SZCZEGÓLNYM OKRUCIEŃSTWEM **PODLEGA KARZE POZBAWIENIA WOLNOŚCI OD 3 MIESIĘCY DO LAT 5.**

ART. 35 - PRZESTĘPSTWO

4. JEŻELI SPRAWCA POPEŁNIŁ PRZESTĘPSTWO, O KTÓRYM MOWA W UST. 1 LUB 1A, (4A DO UST. 2 TJ. ZE SZCZEGÓLNYM OKRUCIEŃSTWEM - **ZNĘCANIE**) W ZWIĄZKU Z WYKONYWANIEM ZAWODU, PROWADZENIEM DZIAŁALNOŚCI LUB WYKONYWANIEM CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCYCH ZEZWOLENIA, KTÓRE SĄ ZWIĄZANE Z WYKORZYSTYWANIEM ZWIERZĄT LUB ODDZIAŁYWANIEM NA NIE, SĄD MOŻE ORZEC **TYTUŁEM ŚRODKA KARNEGO ZAKAZ:**

1) WYKONYWANIA WSZELKICH LUB OKREŚLONYCH ZAWODÓW,

2) PROWADZENIA WSZELKIEJ LUB OKREŚLONEJ DZIAŁALNOŚCI LUB

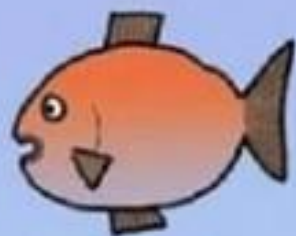
3) WYKONYWANIA WSZELKICH LUB OKREŚLONYCH CZYNNOŚCI WYMAGAJĄCYCH ZEZWOLENIA

- KTÓRE SĄ ZWIĄZANE Z WYKORZYSTYWANIEM ZWIERZĄT LUB ODDZIAŁYWANIEM NA NIE.

- **ZAKAZ ORZEKA SIĘ OD ROKU DO 15 LAT.**

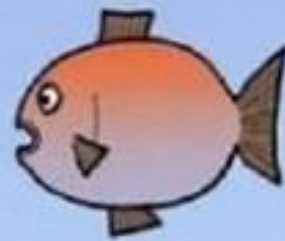
Krótki poradnik - jak zrozumieć swoją rybkę

smutna

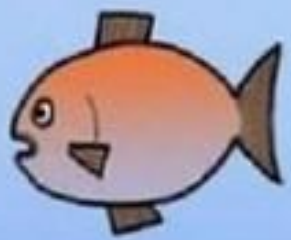
wesoła

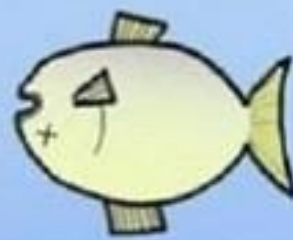
poirytowana

głodna

najedzona

martwa

DEMOTYWATORY.PL

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ